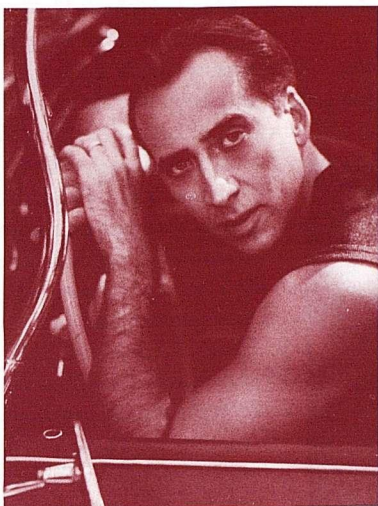

Joan Bover

AL LÍMITE

de Martin Scorsese

Sublim. Ridícula. Patètica. Absurda. Lúcida. Esperpèntica. Melodramàtica. Hiperbòlica. Cíclica. Contrastada. Catàrtica. Condescendent. Agnòstica. I, per damunt de tot, nocturna i novaiorquesa, amb totes les connotacions que aquests dos adjectius comporten, tant separats com plegats. *Al límite* mescla totes aquestes qualitats en un frit i bullit que, sorprenentment, dóna com a resultat un plat arriscat, de gust inconfusible i aromes fortament especiades: una d'aquestes pel·lícules que té tots els números per sortir malalment si no s'assumeix fins al final la radicalitat de la seva proposta; una d'aquestes obres que admires o detestes.

El guionista Paul Schrader torna a proposar un recorregut pels inferns urbans que ell mateix pobla de les més diverses criatures. El sentit final d'aquesta excursió macabra sembla que és apel·lar a la nostra pietat - ¿d'arrel cristiana? -, de manera que a qualque moment arribem a sentir compassió per cadascun dels personatges, siguin a la banda que siguin. El director, compenetradíssim amb la idea i sembla que bon coneixedor de l'univers descrit, troba la traducció en imatges més suggestiva. Amb un ritme deliberadament desballestat durant la

major part del metratge, Martin Scorsese desglossa l'exageració en múltiples figures d'estil que inclouen sobretot planificació, muntatge, fotografia i efectes especials. D'altra banda, però, també veia les seqüències més reflexives, tant si són monologades, com dialogades o mudes. En aquest apartat, és de destacar la interpretació de Nicolas Cage, que transmet a la perfecció una àmplia gamma de matisos, però que es ressent una mica d'un personatge que, per exigències del guió, no pot evolucionar gaire.

Al límite és una nova mostra de la revitalització del cinema nord-americà, tant en el pla temàtic com en l'ideològic i en el formal. La podem aplegar amb altres joies d'aquesta temporada com *Magnòlia*, *El club de la lucha* i *American Beauty*. Totes semblen haver-se aliat per confirmar definitivament que, a les acaballes del segle XX, *lucidesa* i *absurd* han esdevingut dues paraules sinònimes.

LA DUCHA

de Zhang Yang

Tal volta no calien cinc guionistes per ordinar una pel·lícula que, tanmateix, acaba fent de la simplicitat una de les seves millors armes. En efecte, *La ducha* es basa

en unes descripcions psicològiques sucintes, en uns diàlegs gens verbosos i en poques, però clares, idees.

¿Què queda per omplir l'hora i mitja de rigor? Idò el gust pels detalls. La cinta és minuciosa com un ritual i recurrent com les tradicions que es fan enyorar. Totes les petites accions rutinàries dels banys públics on té lloc l'acció estan mostrades amb una cura i un afecte que les eleva gairebé a la categoria de la contemplació. Fins i tot els massatges tenen un ritme precís, agradablement musical. És tanta la calma que s'hi respira que sortim de la projecció relaxats, talment com després d'una bona dutxa. Sense cap dubte, el major mèrit de la pel·lícula és saber transmetre aquesta sensació de placidesa sense avorrir-nos, amb la cadència exacta que defuig tant l'avorriment com l'exasperació.

La resta és un discurs tendre sobre la simplicitat dels plaers i la innocència que sona a ja vist. Tanmateix, els personatges són tan carismàtics que aconsegueixen dissimular qualque petit indici reaccionari. La història és tan amable i benintencionada que ens torna benevolents amb les seves repeticions i amb la seva finíssima patina carrinclona. ¿Deu ésser també que les poques oportunitats de pegar una ullada a les cultures exòtiques ens fa menys exigents amb el producte filmic? ■

